МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования Чувашской Республики

Управление образования, молодежной политики, физической культуры и спорта администрации Батыревского муниципального округа Чувашской Республики

МБОУ "Балабаш-Баишевская СОШ" Батыревского муниципального округа Чувашской Республики"

РАССМОТРЕНО	СОГЛАСОВАНО	УТВЕРЖДЕНО
На заседании методического объединения учителей начальных классов __________ Тихонова Л.Г. Протокол №1 от «26» августа 2024 г.	Заместитель директора по УВР _________ Мазякова Р.А. Протокол№1 от «26» августа 2024г.	Директор школы ________ Матюшкин С.И. Приказ № 139 - ОД от « 28 » августа 2024г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета «Литературное чтение на родном (чувашском) языке»

для обучающихся 1-4 классов

ДОКУМЕНТ ПОДПИСАН
ЭЛЕКТРОННОЙ ПОДПИСЬЮ

Сертификат: 017ED06300E1B160AA4709D2F996DAC54B
Владелец: Матюшкин Сергей Иванович
Действителен: с 04.09.2024 до 04.09.2025

Чăваш литературипе 1 – 4 классем валли çырнă ĕç программи

Предметăн пулас результачĕсем.

Пĕлÿ, пултару, хăнăху. Пайăррăн пĕлÿ илмелли вĕренÿ ĕçĕ-хĕлĕ (кашни ачан хăй тĕллĕн пĕлÿ илмелли ĕçĕ-хĕлĕ)

- Астăвăм ирĕклĕхне, тимлĕхне, фантазие аталантарни, тĕрлĕ танлаштарусем туса шухăшлама, пĕтĕмлетÿсем тума вĕрентни;
- Лартнă ыйту пирки тĕллевлĕн шухăшлама, ăна ăсра явма, шухăшлав ĕçне йĕркепе,çыхăнуллă туса пыма вĕрентни;
- Харпăр хăй ĕçне, унăн результачĕсене хак пама пĕлни;
- Илнĕ пĕлÿсене анлăлатса тарăнлатни, çирĕплетни, вĕсене системăласа пĕтĕмлетни;
- Вĕреннĕ хайлавсем тăрăх план тума тата сăнарсене е сăнар ушкăнĕсене илемлĕ пулăмсемпе ĕç-пуçсене танлаштарса хаклама, тишкерсе сочинении çырма;
- Класра е килте вуланă хайлавсен ретне, тĕсне, жанрне уйăрма, уйрăм хайлавăн шухăшпа илемлĕх тата наци хăй евĕрлĕхне палăртма;
- Хăй вуланă кĕнеке çинчен шухăшланине çирĕплетсе пама;
- Хайлавăн тĕп проблематикине тĕшмĕртме, автор ăна еплерех татса панине сăнама, çавна май композицие, сăнарлă пуплев уйрăмлăхĕсене шута илсе хайлава харпăр хăй тĕллĕн хак пама;
- Класра палăртман хайлавсене, çав шутрах пĕтĕмĕшле паллашмаллисене те, харпăр хăй тĕллĕн вуласси, вĕсен уйрăм сценисене, эпизочĕсене, уйрăм сыпăкĕсене аса илсе тĕп проблемăпа çыхăнтарса каласси;
- Вĕреннĕ хайлавсене учитель ертсе пынипе тишкересси(тĕп сценăсемпе эпизодсене йĕркипе, умлăн-хыçлăн е суйлавлăн каласа парасси, сăнарсене, композици уйрăмлăхĕсене, хайлавăн тĕп шухăшне, автор тĕллевĕсене наци сăн-сăпачĕн шухăшлавĕ урлă палăртма вĕрентесси);
- Вуласа тухнă хайлаври сăнарсемпе проблемăсем пирки панă ыйтусене çырса хуравланипе, çыравçă сăнласа кăтартнă пулăмсемпе сăнарсем çине вĕренекен хăй мĕнле пăхнине палăртма пултармалла.

Харкамлăх (личностные) результачĕсем:

- Вулав харкам аталанăвĕшĕн мĕнтери пĕлтерĕшлĕ пулнине ăнланни;
- тĕнче литература пÿлминче чăваш литературин тÿпи те палăрмаллах пысăк пулнине ăнланса пыни;
-этемлĕх çырулăхĕн пуянлăхне ăнланма, хисеплеме, унпа киленме вĕренсе пыни;
-ачасен вулав пултарулăхĕ çирĕпленнипе пĕрлех хайлавра пултарулăхĕ те амаланса пыни.

Предметсен пĕрлĕхлĕ (метапредметные) результачĕсем:

- пĕр ыйтупах тĕрлĕ позиции пулма пултарнине ăнланни, вĕсенчен пĕрне суйласа илме е хайĕн урăхла шухăшне палăртма вĕренни;
-литература вулавĕн предмечĕн шалашĕнче проектсем пурнăçланнă май вĕрену задачисем лартма, вĕсене татса памалли çул-йĕр палăртма вĕренсе пыни;
-илемлĕ литература тăван халăх культурин пĕлтерĕшлĕ пайрамĕ пулнине ăса хуни, илемлĕ литература хайлавĕсене ÿнер единици пек йышăнма вĕренсе çитни.

Предметӑн пайрам (предметные) результачӗсем:

1-2 класс

-фольклор хайлавне автор хайлавӗнчен уйарса илме, проза жанрӗсене (юмах, калав, повесть) уйӑрма, тӗп паллисене палӑртма пӗлни;

- текстра илемлӗ сӑнарлӑх мелӗсене (танлаштару, сӑпатлантару, эпитет, тепӗр хут калани, рифма, сасӑ ҫырӑвӗ) тупма пултарни;

- илемлӗ текстпа ансат ӑслӑлӑх тексчӗсен уйрӑмлӑхӗсене палӑртма пӗлни;

-хайлав ӑшлӑхне пӗр тӗвӗре (завязка—ӗҫ аталанӑвӗ—кульминаци-развязка; пуҫламӑшӗ-ӗҫ аталанавӗ - чи хӗруллӗ самант - ӗҫ вӗҫӗ) курма пултарни;

- героя, унӑн хӑтланӑвӗ тата текстра тӳррӗн панӑ характеристики тӑрӑх хак пама, геройсене хак пани тӑрӑх автор вӗсем ҫине мӗнле куҫпа пӑхнине чухлама пӗлни;

- литература хайлавӗ ҫинчен ансат каласа пама (вӑл халӑхӑн е авторӑн хайлавӗ, унӑн тӗсӗ (проза, поэзи, драма), жанрӗ (юмах, повесть-юмах, калав, былина, миф, халап, сӑвӑ, пьеса), сюжетри тӗп йӗрсем, хайлавӑн тӗп шухӑшӗ) пӗлни;

- авторпа, унӑн пултарулӑхӗпе кӗскен паллаштарма (писатель, поэт: пирӗн вӑхӑтри е маларахри саманасенче пурӑннӑ; мӗн ҫинчен ҫырать е ҫырнӑ) пултарни;

- авторӑн тата харпӑр хӑйӗн кӑмӑлне палӑртса литература хайлавӗн персонажӗсене хак пама пӗлни.

Ачасен пултараяслӑхӗ

- вӗреннӗ хайлавсенчи пӗчӗк курӑнусене (эпизодсене) уйӑрса илме;
- хайлавсенчи ӗҫсемпе пулӑмсен ҫыхӑнӑвне кӑтартма;
- учитель хушнипе хайлаври сӑнарсене уҫса пама;
- малтан паллашнӑ хайлавсемпе вӗренӳ тексчӗсене тӗрӗс вулама;
- пӑхмасӑр калама вӗреннӗ хайлавсене илемлӗ калама;
- эпикӑллӑ хайлавсене пӗр-пӗр сыпӑкӑн содержанине кӗскен, туллин каласа е ҫырса пама;
- пысӑках мар хайлавӑн е пысӑк хайлав сыпӑкӑн плане тума;
- вӗренӳ кӗнекисенчи анлантарусемпе усӑ курма;
- пуҫарулӑх ӗҫӗ (сӑвӑ, тӗрленчӗк, статьят. ыт.те) ҫырма;
- текстсен пайӗсене ят пама, цитатӑллӑ, анлӑ, ансӑр, туллии план тума;
- хайлав содержанине каланӑ чухне сӑнарлӑ сӑмахсемпе усӑ курма;
- хайлавсен тӗп шухӑшне ваттисен сӑмахӗсемпе палӑртма;
- пуплев пахалӑхне лайӑхлатма;
- шухӑшсене текстри тӗслӗхсемпе ҫирӗплетме;
- калаҫупа вулава интонации мелӗсемпе тӗрӗс палӑртма.

3 класс

3.Предметăн пайрам (предметные) результачĕсем:

Ачасен çаксене тума пултармалла

- фольклор хайлавне автор хайлавĕнчен уйарса илме, проза жанрĕсене (юмах, калав, повесть) уйăрма, тĕп паллисене палăртма пĕлни;
- текстра илемлĕ сăнарлăх мелĕсене (танлаштару, сăпатлантару, эпитет, тепĕр хут калани, рифма, сасă çырăвĕ) тупма пултарни;
- илемлĕ текстпа ансат ăслăлăх тексчĕсен уйрăмлăхĕсене палăртма пĕлни;
- хайлав ăшлăхне пĕр тĕвĕре (завязка — ĕç аталанăвĕ — кульминаци - развязка; пуçламăшĕ - ĕç аталанавĕ - чи хĕруллĕ самант - ĕç вĕçĕ) курма пултарни;
- героя, унăн хăтланăвĕ тата текстра тӱррĕн панă характеристики тăрăх хак пама, геройсене хак пани тăрăх автор вĕсем çине мĕнле куçпа пăхнине чухлама пĕлни;
- литература хайлавĕ çинчен ансат каласа пама (вăл халăхăн е авторăн хайлавĕ, унăн тĕсĕ (проза, поэзи, драма), жанрĕ (юмах, повесть-юмах, калав, былина, миф, халап, сăвă, пьеса), сюжетри тĕп йĕрсем, хайлавăн тĕп шухăшĕ) пĕлни;
- авторпа, унăн пултарулăхĕпе кĕскен паллаштарма (писатель, поэт: пирĕн вăхăтри е маларахри саманасенче пурăннă;
- мĕн çинчен çырать е çырнă) пултарни;
- авторăн тата харпăр хăйĕн кăмăлне палăртса литература хайлавĕн персонажĕсене хак пама пĕлни.

Ачасен пултараяслăхĕ

-вĕреннĕ хайлавсен чи пĕчĕк курăнусене (эпизодсене) уйăрса илме;
- хайлавсенчи ĕçсемпе пулăмсен çыхăнăвне кăтартма;
- учитель хушнипе хайлаври сăнарсене уçса пама;
- малтан паллашнă хайлавсемпе вĕренӳ тексчĕсене тĕрĕс вулама;
- пăхмасăр калама вĕреннĕ хайлавсене илемлĕ калама;
- эпикăллă хайлавсене пĕр-пĕр сыпăкăн содержанине кĕскен, туллин каласа е çырса пама;
- пысăках мар хайлавăн е пысăк хайлав сыпăкăн плане тума; вĕренӳ кĕнекисенчи анлантарусемпе усă курма;
- пуçарулăх ĕçĕ (сăвă, тĕрленчĕк, статьят.ыт.те) çырма;
- текстсен пайĕсене ят пама, цитатăллă, анлă, ансăр, туллии план тума;
- хайлав содержанине каланă чухне сăнарлă сăмахсемпе усă курма;
- хайлавсен тĕп шухăшне ваттисен сăмахĕсемпе палăртма;
- пуплев пахалăхне лайăхлатма; шухăшсене текстри тĕслĕхсемпе çирĕплетме;
- калаçупа вулава интонации мелĕсемпе тĕрĕс палăртма.

4класс

Предметăн пайрам (предметные) результачĕсем:

-фольклор хайлавне автор хайлавĕнчен уйарса илме, проза жанрĕсене (юмах, калав, повесть) уйăрма, тĕп паллисене палăртма пĕлни; текстра илемлĕ сăнарлăх мелĕсене (танлаштару, сăпатлантару, эпитет, тепĕр хут калани, рифма, сасă çырăвĕ) тупма пултарни; илемлĕ текстпа ансат ăслăлăх тексчĕсен уйрăмлăхĕсене палăртма пĕлни; хайлав ăшлăхне пĕр тĕвĕре (завязка — ĕç аталанăвĕ — кульминаци - развязка;пуçламăшĕ - ĕç аталанавĕ - чи хĕруллĕ самант - ĕç вĕçĕ) курма пултарни; героя, унăн хăтланăвĕ тата текстра тӳррĕн панă характеристики тăрăх хак пама, геройсене хак пани тăрăх автор вĕсем çине мĕнле куçпа пăхнине чухлама пĕлни; литература хайлавĕ çинчен ансат каласа пама (вăл халăхăн е авторăн хайлавĕ, унăн тĕсĕ (проза, поэзи, драма), жанрĕ (юмах, повесть-юмах, калав, былина, миф, халап, сăвă, пьеса), сюжетри тĕп йĕрсем, хайлавăн тĕп шухăшĕ) пĕлни; авторпа, унăн пултарулăхĕпе кĕскен паллаштарма (писатель, поэт: пирĕн вăхăтри е маларахри саманасенче пурăннă; мĕн çинчен çырать е çырнă) пултарни; авторăн тата харпăр хăйĕн кăмăлне палăртса литература хайлавĕн персонажĕсене хак пама пĕлни.

Ачасен пултараяслăхĕ

- вĕреннĕ хайлавсенчи пĕчĕк курăнусене (эпизодсене) уйăрса илме; хайлавсенчи ĕçсемпе пулăмсен çыхăнăвне кăтартма; учитель хушнипе хайлаври сăнарсене уçса пама; малтан паллашнă хайлавсемпе вĕренӳ тексчĕсене тĕрĕс вулама; пăхмасăр калама вĕреннĕ хайлавсене илемлĕ калама; эпикăллă хайлавсен е пĕр-пĕр сыпăкăн содержанине кĕскен, туллин каласа е çырса пама;
- пысăках мар хайлавăн е пысăк хайлав сыпăкăн планне тума; вĕренӳ кĕнекисенчи анлантарусемпе усă курма;пуçарулăх ĕçĕ(сăвă,тĕрленчĕк,статьят.ыт.те)çырма;текстсен пайĕсенеятпама,цитатăллă, анлă, ансăр, тулли план тума; хайлав содержанине каланă чухне сăнарлă сăмахсемпе усă курма; хайлавсен тĕп шухăшне ваттисен сăмахĕсемпе палăртма; пуплев пахалăхне лайăхлатма; шухăшсене текстри тĕслĕхсемпе çирĕплетме; калаçупа вулава интонаци мелĕсемпе тĕрĕс палăртма

Предмет содержанийĕ

1 класс

Шкула каяр-ха вĕренме. Эпĕ халĕ шкул ачи. Илемлĕ сăмахлăх тĕнчине çитме пулăшакан предмет – литература вулавĕ. Хайлав. Илемлĕ хайлав.

Халăх сăмахлăхĕ. Халăх сăмахлăхĕ (сăвви-юрри). Чĕнӳ-йыхрав сăвви-юрри. Шутлав сăввисем. Хăвăрткаларăшсем. Тупмалли юмахсем.

Юмах юпа тăрринче… Юмахсем. «Пукане юмахĕ», «Упапа хĕр ача».

Вăйă вылятпăр. Сăвăласа çырнă хайлавсем. Çыравçă хайланă юмах. В.Сутеев «Шăшипе кăранташ» юмахĕ.

Теттесем. Шӳтлĕ сăвăсем. П.Çăлкуç «Ăмсанса пăхать Кампур», М.Волков «Пăрçахуралçисем»

Ачасем çинчен. Прозăпа çырнă хайлавсем. «Калав» ăнлав. Калавра мĕн çинчен калани. Калавячĕ. Л.Сарине «Арман авăртать».

Чĕр чунсем çинчен. Юптару. П.Çăлкуç «Хур аçи», Ю.Мишши «Лашапа кашкăр». О.Печников «Усала вĕрентнĕ путек», Е.Чарушин «Томка тĕлĕкĕсем». В.Сутеев «Кăмпа айĕнче».

Тавралăх – асамлă тĕнче. А.Пăртта «Çумăр ташши», А.Ыхра «Пукан», Л.Сарине «Вăрманта».

Килсе çитрĕ хаваслă хĕл. В.Эктел «Юр», П.Çăлкуç «Ытарми хĕл», Л.Смолина «Тăвайкки». В.Эктел «Хĕл Мучи», П.Çăлкуç «Тăвайкки», Е.Кузнец «Çеменпе Сивĕ Мучи». Л.Салампи «Юр пĕрчи», «Икĕ шартлама».

Ача – пăча сăмахлăхĕ. Кулленхи сăвă-юрă. Чĕнӳ-йыхрав сăвви-юрри, хăвăртсăмах, тупмалли юмахсем. Пулмасла халап. Вĕçсĕр такмак.Шӳт.

Юмах ятăм, юптартăм. Улăп халапĕсем. «Тилĕпе Качака таки».

Пирĕн вăйă-кулă. Л.Сорокина «Пукане», Ю.Силэм «Шак-шак-шак», Р.Сарпи «Ташлать Илемпи».

Ачасем çинчен. Н.Ыдарай «Чăваш ачи», ОрдемГали «Пысăк ĕç». В.Голявкин «Инкек», Р.Сарпи.«ӳкерчĕк». А.Ыхра калавĕсем, Н.Карай «Макăрмарĕ». М.Салихов «Усăллă кану», ВОсеева «Ырă ĕç», Н.Рогачёв «Пулăçсем».

Чĕр чунсем çинчен. И.Яковлев «Хураçка», А.Ыхра«Шурка»,Е.Чарушин «Томка ишме вĕренни» К.Чуковский «Чĕрĕп кулать», Э.Шим «Шапапа калта», «Пакшапа пăрăнтăк». К.Чуковский «Чĕрĕп кулать»,Э.Шим «Шапапа калта», «Пакшапа пăрăнтăк».

Тавралăх – асамлă тĕнче. С.Соколинский «Çумăр», П.Çăлкуç «Çумăр умĕн».

Тематика планĕ

Раздел №	Программăри разделсемпе урок темисем	Сехетсен шучĕ			Электрон (цифра) ресурсĕсем
		Пурĕ	Тĕрĕслев ĕçĕсем	Практика ĕçĕсем	
1.	**Шкула каяр-ха вĕренме.**	2			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
2.	**Халăх сăмахлăхĕ.**	4			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
3.	**Юмах юпа тăрринче…**	1			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
4.	**Вăйă вылятпăр.**	2			
5.	**Теттесем.**	1			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
6.	**Ачасем çинчен.**	2			

7.	**Чĕр чунсем çинчен.**	3			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
8.	**Тавралăх – асамлă тĕнче.**	1			
9.	**Килсе çитрĕ хаваслăхĕл.**	3			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
10.	**Ача – пăча сăмахлăхĕ**	3			
11.	**Юмах ятăм, юптартăм.**	1			
12.	**Пирĕн вăйă-кулă**	1			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
13.	**Ачасем çинчен**	4			
14.	**Чĕр чунсем çинчен**	3			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
15.	**Тавралăх – асамлă тĕнче**	2			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
	Пурĕ	33			

2 класс

Шкула. А.Алка «Чи савăнăçлă кун». Эпĕ иккĕмĕш класс ачи. 2-мĕш класс валли палăртнă тĕллевесемпе задачисем.« Илемлĕ хайлав», «автор», «хайлаври сăнарсем». И.Шухши «Чернил».

Мĕн-ши вăл Тăван çĕр-шыв. П. Хусанкай «Савнă çĕр, Чăваш çĕршывĕ», М.Юхма «Чăваш çĕршывĕ» Публицистика хайлавĕ.«Ялав». П.Хусанкай «Çĕршывăмăр пуçламăшĕ».Сăвăлла хайлав. С.Тăваньял «Тăван чĕлхене ан манăр». Илемлĕ хайлав. Ăслăх хайлавĕ. Сăвăласа çырнă илемлĕ хайлав.

Халăх сăмахлăхĕнчен. Халăх сăмахлăхĕ.Тупмалли юмахсем. Пулмасла халапсем. Хутлам е вĕçсĕр такмаксем. Йăла юррисем. Вăйă юррисем. Çăварни. Хумма Çеменĕ «Çăварни чупни». Пуплешӳ сăввисем. Чăвашсен ача-пăча вăййисем. Улăп халапĕсем.

Юмахсем.Чĕр чунсем çинчен калакан юмахсем. Чĕр чунсем çинчен калакан автор юмахĕсем. Йăла юмахĕсем. Автор çырнă йăла юмахĕ. Асамлă юмах. Автор çырнă асамлă юмах. Асамлă юмах паллисем. Сăвăласа çырнă юмахсем. Автор юмахĕ.

Кĕркунне. Хайлав теми, тĕп шухăшĕ. Сăвăлла тата прозăлла хайлавсенчи сăнарлăх мелĕсем. Ылтăн кĕркунне. Калуллă тата сăнлавлă калавсем. Сăвăласаçырнă калавсем. Хура кĕркунне. Çут çанталăк пулăмĕсенесăнлакан сăвăласа çырнă илемлĕ хайлавсем. Калуллă калавсенчи ĕç аталанăвĕ. Сăнлавлă хайлавсенчи сăнарлăх мелĕсем. «Шурă акăш чĕпписем», «Уйăп». Илемлĕ хайлав теми, тĕп шухăшĕ. Чĕр чунсем- пирĕн туссем.

Эпир туслă та хаваслă ачасем. П. Хусанкай «Шкул ачи». С. Иванов «Сапăрлăх çинчен». Сăвăлла тата прозăлла юптару. « Кăтрашка», « Пакша». Калаври ĕçсен аталанăвĕ. Калаври сăнарсем. Шӳтлĕ сăвăсем. Сăвăласа çырнăшӳтлĕ калавсем. Калаври ĕçсен аталанăвĕ. Калавăн тĕп шухăшĕ. Хайлаври тĕп сăнарсем. Хайлавăн тĕп шухăшĕ.

Ĕç-телей те савăнăç кӳрет. Калавăн тĕп шухăшĕ. Чĕр чунсем çинчен калакан юмахсем. Илемлĕ хайлаврисăнарлăхмелĕсем.«Кулач»-йалаюмахĕ.Яковлев«Кулачă».«Январь», «Кăрлач». Пысăк калăпăшлă сăвăлла хайлав (поэма.). Калаври ĕçĕн аталанăвĕ Чи çивĕч самант. Калав планĕ. Сăвăласа çырнă илемлĕ хайлав кĕвĕлĕхĕ, сăнарлăхĕ. «Хитре тĕрĕ», «Çăкăр пиçет». Калавçă кăмалне хайлавра палăртни. Автор тата калавçă.

Хĕл. Çут çанталăк пулăмĕсене сăмахпа ӳкерни. Сăнлав тумалли хатĕрсемпе мелсем. Ансат ăслăлăх хайлавĕн уйрăмлăхĕсемпе паллаштарасси. Сăмахлă ӳкерчĕксем туни. Сăнарлăх мелĕсем. Калаври ĕçсен аталанăвĕ. Калавçă кăмăлĕ палăрни. Автор юмахĕ. Н.Сладков «Хĕл каçни». В.Эктелĕн «Юр пике сăвви». Çут çанталăк илемĕ.

Тăван кил-йышра. Тĕнчере чи хакли- манăн анне. Сăмахлă ÿкерчĕк юратнă анне.Кулăш тумалли мелсем. Текстра каламан автор шухăш- кăмăлĕ палăрни.

Килчĕ ырă çуркунне. «Çуркунне», «Çурхи кунсем».Сăвă. Сăнлавлă калав. Публицистика хайлавĕ. Пайрамсем (детальсем). Хĕвел пăхать, юр каять. Кĕçех çулла пуçланать. Хайлав тата ÿнерçĕ ÿкерчĕкĕ. Çуркунне. Çут çанталăка сăнани. Çуркунне ал парать. Сăвăри сăмахсен йĕрки. Танлаштару.

Чĕр чунсем - пирĕн туссем. Хайлав ячĕ, содержанийĕ тата тĕп шухăшĕ. Хайлаври самантсем. Хайлав теми тата ячĕ. Г. Луч. «Чĕкеçсем мĕншĕн сивĕннĕ?». Калав тата сăнлав. Кашни кайăк юрра ăста. Сăнлав мелĕсем. М. Пришвин «Çăмăлттай». Темăпа тĕп шухăш.Халăх сăмахлăхĕ. К. Чуковский. «Чăх чĕппи».Калав,сăнлав,план. Юратнă чĕрчунсем. Танлаштару. Темăпа тĕп шухăш. Г.Харлампьев «Çырла пиçсен». Калав планĕ. Б.Заходер «Мулкач çури». Калав. Юмах.

Ӳсен-тăран тĕнчинче. Н.Матвеев «Пĕр йăхри йывăçсем»; С.Элкер «Юман».Калав.Сăнлав.Г.Орлов «Вăрманăн пĕрремĕш кучченеçĕ».М.Волкова«Хурлăхан,анхурлан».Н.Сладков«Пулăтăвăнни». Калав.Каласа пани. Г.Харлампьев «Çумăр». Н.Шупуççынни «Каç пулчĕ».
Çу уйăхне кĕтĕмĕр. Сăвара туйăмсем палăрни. Саса çырăвĕ. Ю.Силэм. «Утă çинче вăрманта» калав, унăн планĕ. А. Костецкий. «Утăра»; Г.Тал-Мăрса. «Хирте». Ӳнерçĕ тата сăвăç ÿкерчĕкĕсем.

Тематика планĕ

Раздел №	Программăри разделсемпе урок темисем	Сехетсен шучĕ			Электрон (цифра) ресурсĕсем
		Пурĕ	Тĕрĕслев ĕçĕсем	Практика ĕçĕсем	
1	Шкула.	1			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
2	Чăваш çĕр-шывĕ	2			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
3	Кĕркунне	4			Электронлă вулавăш https://www.chuvash.org/lib/author/346.html
4	Халăх самахлăхĕ	1			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
5	Юмахсем	4			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
6	Улăпсем.	1			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
7	Эпир—туслă та хаваслă ачасем	4	1		Электронлă вулавăш https://www.chuvash.org/lib/author/346.html
8	Ĕç телей те савăнăç кÿрет	6			https://www.chuvash.org/lib/haylav/pay/873.1.html
9	Тăван кил-йышра.	2			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
10	Килчĕ ырă çуркунне.	3			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
11	Чĕр чунсем—пирĕн туссем.	3			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
12	Ӱсен-тăрансен тĕнчи.	2	1		https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
13	Çу уйăхне кĕтĕмĕр	1			
	Пурĕ	34	2	3	

Предмет содержанийӗ
3 класс

Ак çитрӗ сентябрь…Калавсем,сăвăсем. Г.Волков«Çамрăкла вӗренни–чул çинче», Хв.Уяр «Мăйăр хуппи»,К.Беляев«Чи хаклă парне».

Чăваш çӗршывӗ. Чăваш ен илемӗ, юхан шывӗсемпе вăрманӗсем. Чăваш çыннисемпе ытти халăх хушшинчи туслăх, пӗр-пӗринпе килӗштерсе пурăнни. К. Ушинский «Тăван çӗршыв – пирӗн анне», Х. Кашкăр «Ылтăн çӗр».

Кӗркунне. Кӗрхи çутçанталăк,çынсен ӗçӗ-хӗлӗ. «Кӗрхи сăнсем», «Кӗрхи вăрманта», «Кӗрхиçутçанталăк»экскурси.

Халăх сăмахлăхӗ. Юмахсем, юрăсем, ваттисен сăмахӗсемпе туптарусем, (тупмалли юмахсем). Тӗрлӗ халăх юмахӗсем. «Ака мӗнле тăваççӗ», «Çерем пăсса вир акрăм», «Шăп-шăпринле», «Ăсансене ертсе килни», «Ула куракпа Тилӗ», «Пакшапа кашкăр», «Тилӗ Туспа Кролик Тус».

Улăпийăхӗнченэпир,туссем.Улăп халапӗсем тата ытти халăх халапӗсем. «Улăпсем», «Ной карапӗ», «Ту çинчен аннă Улăп»,«Çунатлă урхамах».

Юмах юпа тăрринче. Юмахсем, юрăсем, ваттисен сăмахӗсемпе туптарусем, (тупмалли юмахсем). Тӗрлӗ халăх юмахӗсем. «Чее такасем», «Курай юмахӗ», «Пакшапа мăйăр».

Асамçă хӗл. Хӗллехи çут çанталăк. Этем ӗçӗ-хӗлӗ. Чӗр чунсен пурнăçӗ. Хӗл илемӗ калавсенче, юмахсенче, ӳнерçӗсен ӳкерчекӗсенче сăнланни. «Хӗллехи çут çанталăк» экскурси. В. Эктел «Хӗл пуçламăшӗ», А. Пушкин «Хӗлле…». Н. Сладков «Хӗллехи çу кунӗсем». «Хырпа Чăрăш тата Уртăш мӗншӗн яланах симӗс?», «Халăх хайлавӗ майлă», «Мулкач йӗрӗпе». Н. Силпи «Намăсланакан çӗнтерӳçӗ», А. Воробьев «Малтанхи юр».

Эпир – сăпайлă ачасем. Ачасен пурнăçӗ, вӗсен туслăхӗ. Ачасем хăйсене сапăр та тирпейлӗ тытма тăрăшнине,аслисене хисепленине, сăпайлă пулнине сăнлакан калавсемпе сăвăсем, статьясем. Н.Карай «Йăмăк».«Çывракан ача»,«Шăна кăмпин шăпи»,«Чечек çыххи»,«Пуянлăх хакне ӗçлекен çеç пӗлет», «Хапхаçă».Исмай Исемпек «Шăвăç витре». В.Ар-Серги «Асанне шкулӗ».

Çурхи хаваслăх.Çут çанталăк чӗрӗлни. Чӗр чунсен пурнăçӗпе çынсен ӗçӗ-хӗлӗсем. Ачасен çурхи вăйăисем. «Çурхиçут çанталăк» экскурси. Н. Исмуков «Çурхи тӗнче», Л. Смолина «Çуркунне пуçланать», М. Кипек «Çурхи вăрманта», А. Каттай «Çеçпӗл».«Малтанхи хӗвел», «Çуркунне çитсен», «Çурхикун».Н.Матвеев«Тавранаилемкӳреççӗ».

Чӗрчунтӗнчи.Н.Матвеев,Ç.Элкер,Н.Ишентей,Н.Иванов хайлавӗсем. «Аптраман кăвакалсем, «Кашкăрсемпе çапăçни»,«Уртăш»,«Ăсанпа Хураçка»,«Çараçерçи»,«Сăркка»,«Кашкăр таварăвӗ»

Ытарайми, асран кайми Тăван тавралăх. Тăван тавралăха, çут çанталăка упрани, илем кӳни –Тăван çӗршыва сыхланиех. Çынсем тăван тавралăха упрама, илем кӳме тăрăшнине, çак ӗçе ачасем те хутшăнма пултарнине сăнлакан калавсемпе сăвăсем .И.Дубанов «Эл кӳлли», В.Харитонов «Çил ачи», Г.орлов
«Çухату», «Çулçӳревçӗ вăрăсем».Р. Сарпи «Пӗлӗтсем – шур путексем», Хв. Уяр «Тарăхнă така», Уйăп Мишши «Çуллахи каникул», Г. Харлампьев «Кӳлӗ хӗрринче».

Пӗтӗмлетӳ урокӗ. Литература уявӗ. Г.Волков. Тăван Атăл. 3-мӗш класра вӗреннине пӗтӗмлетни

Тематика планӗ

Раздел №	Программăри разделсемпе урок темисем	Сехетсен шучӗ			Электрон (цифра) ресурсӗсем
		Пурӗ	Тӗрӗслев ӗçӗсем	Практика ӗçӗсем	
1	Ак çитрӗ сентябрь...-	2			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
2	Чăваш çӗр-шывӗ	2			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
3	Кӗркунне	2			Электронлă вулавăш https://www.chuvash.org/lib/author/346.html
4	Халăх самахлăхӗ	3			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
5	Юптарусем	2			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
6	Улăп йăхӗнчен эпир, туссем...-	2			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
7	Асамçă хӗл	3	1		Электронлă вулавăш

					https://www.chuvash.org/lib/author/346.html
8	Юмах юпа тăрринче	2			https://www.chuvash.org/lib/haylav/pay/873.1.html
9	Эпир- сăпайлă ачасем	5			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
10	Çур хаваслăхĕ	3			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
11	Кĕрленĕ вăрçă çĕр çинче тахçан	2			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
12	Кĕрленĕ вăрçă çĕр çинче тахçан	3			Электронлă вулавăш https://www.chuvash.org/lib/author/346.html
13	Ытарайми, асран кайми тăван тавралăх	3	1		https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
	Пурĕ	34	2	3	

Предмет содержанийĕ
4 класс

Раздел 1. Аван-и, шкул саккийĕ!...Сентябрь ирĕ. Павăл, Миккуль тата Петĕр. (Вуланă текстăн тĕп шухăшне харпăр хăй теплĕн палăргасси, унăн пайĕсем шухăш енĕпе мĕнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси.) Малтанхи учителе.(Сăнар ячĕпе е унăн ятне, калавçăн сăпатне улăштарсакаласа парасси; калава малалла тăсасси, сăнарăн малашнехи пурнăçĕпе ĕçĕсем çинчен хушса каласси, сăнлавпа уйлав элеменчĕсем кĕртсе пулни-иртни, курни-илтни çинчен çыхăнуллă калав тăвасси.)

Раздел 2. Килсе çитрĕ тулăх кĕр. Кĕрхи илем. (Литература чĕлхин виçисене пăхăнса, тулли сăмахсемпе, ăнланса вуласси. Вулав хăвăртлăхĕ минутра 90 сăмахран кая мар (ăшра вуланă чухне сăмах шучĕ 110 таран ÿсмелле). Анланман сăмахсен пĕлтерĕшне пĕтĕмĕшле пуплев пĕлтерĕшĕ çине таянса чухласа илесси. Мĕнпур предложение (хутсăррисене те, хутлисене те) тĕрĕс интонаципе вуласси.) Тăрнасем. (Вуланă чух та шухăш-туйăма интонаци мелĕсемпе (хăвăртлăх улшăнăвĕ, сасă хулăнăшĕ, тăхтавсем, шухăша палăртакан пусăм, пуплев кĕвви) тĕрĕс палăртасси.) Тумне хывма. Кĕркунне макăрать. (Вуланă чух та шухăш-туйăма интонаци мелĕсемпе (хăвăртлăх улшăнăвĕ, сасă хулăнăшĕ, тăхтавсем, шухăша палăртакан пусăм, пуплев кĕвви)

Раздел 3. Ку вăл – ман Тăван çĕр-шыв. И.Я.Яковлев чăваш халăхне панă Халал.(Вуланă текстăн тĕп шухăшне харпăр хăй теплĕн палăртасси, унăн пайĕсем шухăш енĕпе мĕнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси. Пулăшу кĕнекисемпе (словарь, справочник) усă курасси.) Эп чăваш–ачи.(Вуланă текстăн тĕп шухăшне харпăр хăй теплĕн палăргасси, унăн пайĕсем шухăшенĕпе мĕнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн плане тăвасси. Пулăшу кĕнекисемпе(словарь,справочник) усă курасси.) Чăваш сăмахĕ. Эпĕ-чăваш. (Вуланă текстăн тĕп шухăшне харпăр хăй теплĕн палăргасси, унăн пайĕсем шухăш енĕпе мĕнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн плане тăвасси.) Пулăшу кĕнекисемпе(словарь, справочник) усă курасси. «Нарспи» пичетленнĕ çул. (Вуланă текстăн тĕп шухăшне харпăр хăй теплĕн палăргасси, унăн пайĕсем шухăшенĕпе мĕнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн плане тăвасси. Пулăшу кĕнекисемпе (словарь,справочник) усă курасси.) Ун ятне этемлĕх манмĕ. (Вуланă текстăн тĕп шухăшне харпăр хăй теплĕн палăргасси, унăн пайĕсем шухăш енĕпе мĕнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси. Пулăшу кĕнекисемпе (словарь, справочник) усă курасси.)

Раздел 4. Пирĕн йăла – йĕрке.
Йăла – йĕрке. (Вуланă текстăн тĕп шухăшне харпăр хăй теплĕн палăргасси, унăн пайĕсем шухăш енĕпе мĕнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси. Аваллăх çинчен. Ырă пурнăçа ĕмĕтленсе пурăнакан халăхăн кулленхи ĕçĕсем.) Хĕллехи кунсенче. (Вуланă чух та шухăш-туйăма интонаци мелĕсемпе (хăвăртлăх улшăнăвĕ, сасă хулăнăшĕ, тăхтавсем, шухăша палăртакан пусăм, пуплев кĕвви) тĕрĕс палăртасси.)

Раздел 5. Шурă юр çусассăн. Пĕрремĕш юр. (Вуланă текстăн тĕп шухăшне харпăр хăй теплĕн палăргасси, унăн пайĕсем шухăш енĕпе мĕнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси. Сăнлавлă (çут çанталăка, çынна, пÿрт-çурт таврашне сăнлани), уйлавлă элементсемпе диалог кĕртнĕ текста аса илсе каласси, тÿрĕ пуплеве тÿрĕ мар пуплевпе улăштарасси.) Канăçлă шăплăх . (Вуланă текстăн тĕп шухăшне харпăр хăй теплĕн палăргасси, унăн пайĕсем шухăшенĕпе мĕнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси.) Кайăксем ăçта çывăраççĕ. (Вуланă текстăн тĕп шухăшне харпăр хăй теплĕн палăргасси, унăн пайĕсем шухăш енĕпе мĕнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси.) Кăрлач. (Вуланă текстăн тĕп шухăшне харпăр хăй теплĕн палăргасси, унăн пайĕсем шухăш енĕпе мĕнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси. Сăнлавлă (çут çанталăка, çынна, пÿрт-çурт таврашне сăнлани), уйлавлă элементсемпе диалог кĕртнĕ текста аса илсе каласси, тÿрĕ пуплеве тÿрĕ мар пуплевпе улăштарасси.)Тăманапа шăши (Вуланă чух та шухăш-туйăма интонации мелĕсемпе (хăвăртлăх улшăнăвĕ, сасă хулăнăшĕ, тăхтавсем, шухăша палăртакан пусăм, пуплев кĕвви) тĕрĕс палăртасси.)

Раздел 6. Чăваш халăх сăмахлăхěнчен.

Юмахсем. (Чăваш, вырăс тата ытти тăванла халăхсен юмахěсем.) Халапсем. (Сăнар ячěпе е унăн ятне, калавçăн сăпатне улăштарса каласа парасси; калава малалла тăсасси, сăнарăн малашнехи пурнăçěпе ěçěсем çинчен хушса каласси, сăнлавпа уйлав элеменчěсем кěртсе пулни-иртни, курни-илтни çинчен çыхăнуллă калав тăвасси.) Улăп халапěсем. (Вуланă текстăн тěп шухăшне харпăр хăй теплěн палăргасси, унăн пайěсем шухăш енěпе мěнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси.) Улăпсем (Сăнар ячěпе е унăн ятне, калавçăн сăпатне улăштарса каласа парасси; калава малалла тăсасси, сăнарăн малашнехи пурнăçěпе ěçěсем çинчен хушса каласси, сăнлавпа уйлав элеменчěсем кěртсе пулни-иртни, курни-илтни çинчен çыхăнуллă калав тăвасси.) Ваттисен сăмахěсем. (Халăх сăмахлăхě, калав, сăвă, юптару çинчен.) Уяв юррисем. Вăйă юррисем. (Халăх сăмахлăхě, калав, сăвă, юптару çинчен.) Сюжетлă юрăсем. (Халăх сăмахлăхě, калав, сăвă, юптару çинчен.) Витлешӳ такмакěсем. Шӳтсем. (Халăх сăмахлăхě, калав, сăвă, юптаруçинчен.) Халăх юррисем. (Халăх сăмахлăхě, калав, сăвă, юптару çинчен.) Пěтěмлетӳ урокě. (Халăх сăмахлăхě, калав, сăвă, юптару çинчен I—IV классенче илнě пěлěве çирěплетсе пěтěмлетесси.)

Раздел7. Кусем-манăн туссем

Çил çуна.(Вуланă текстăн тěп шухăшне харпăр хăй теплěн палăргасси, унăн пайěсем шухăш енěпе мěнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси. Сăнар ячěпе е унăн ятне, калавçăн сăпатне улăштарса каласа парасси; калава малалла тăсасси, сăнарăн малашнехи пурнăçěпе ěçěсем çинчен хушса каласси, сăнлавпа уйлав элеменчěсем кěртсе пулни-иртни, курни-илтни çинчен çыхăнуллă калав тăвасси.) Вулав тěрěслени «Математика мыскари».(Литература чěлхин виçисене пăхăнса, тулли сăмахсемпе, ăнланса вуласси. Вулав хăвăртлăхě минутра 90 сăмахран кая мар (ăшра вуланă чухне сăмах шучě 110 таран ӳсмелле). Анланман сăмахсен пěлтерěшне пěтěмěшле пуплев пěлтерěшě çине таянса чухласа илесси. Мěнпур предложение (хутсăррисене те, хутлисене те) тěрěс интонаципе вуласси.) Чаплă парне. (Вуланă текстăн тěп шухăшне харпăр хăй теплěн палăргасси, унăн пайěсем шухăш енěпе мěнле çыхăнса тăнине асăрхасси,текстăнпланнетăвасси.)Кишçинченçӳрекенхалап.(Вуланăтекстăнтěпшухăшнехарпăрхăй теплěн палăргасси, унăн пайěсем шухăш енěпе мěнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси. Сăнарсен пуплев рăмлăхěсене сăнасси, весен ěçěсене, кăмăл-туйăмне (пěр е темиçе калаври сăнарсене) танлаштарасси. Сăнарсем мěншěн, мěн пирки çапла тунине каласси. Хăйсем тата автор çав пулăмсемпе сăнарсене мěнле хакланине палăртасси.) Пакăлти. (Вуланă текстăн тěп шухăшне харпăр хăй теплěн палăргасси, унăн пайěсем шухăш енěпе мěнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси. Сăнар ячěпе е унăн ятне, калавçăн сăпатне улăштарса каласа парасси; калава малалла тăсасси, сăнарăн малашнехи пурнăçěпе ěçěсем çинчен хушса каласси, сăнлавпа уйлав элеменчěсем кěртсе пулни-иртни, курни-илтни çинчен çыхăнуллă калав тăвасси. Сăнарсен пуплев рăмлăхěсене сăнасси, весен ěçěсене, кăмăл-туйăмне (пěр е темиçе калаври сăнарсене) танлаштарасси. Сăнарсем мěншěн, мěн пирки çапла тунине каласси. Хăйсем тата автор çав пулăмсемпе сăнарсене мěнле хакланине палăртасси.)

Раздел8. Ырăпа усал.

Чěлхесěр Иван. (Вуланă текстăн тěп шухăшне харпăр хăй теплěн палăргасси, унăн пайěсем шухăш енěпе мěнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси. Сăнар ячěпе е унăн ятне, калавçăн сăпатне улăштарса каласа парасси; калава малалла тăсасси, сăнарăн малашнехи пурнăçěпе ěçěсем çинчен хушса каласси, сăнлавпа уйлав элеменчěсемкěртсепулни-иртни, курни-илтни çинчен çыхăнуллăкалав тăвасси. Сăнарсен пуплев рăмлăхěсене сăнасси, весен ěçěсене, кăмăл-туйăмне (пěр е темиçе калаври сăнарсене) танлаштарасси. Сăнарсем мěншěн, мěн пирки çапла тунине каласси. Хăйсем тата автор çав пулăмсемпе сăнарсене мěнле хакланине палăртасси.) Хăйма вăрри. (Вуланă текстăн тěп шухăшне харпăр хăй теплěн палăргасси, унăн пайěсем шухăш енěпе мěнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси. Сăнар ячěпе е унăн ятне, калавçăн сăпатне улăштарса каласа парасси; калава малалла тăсасси, сăнарăн малашнехи пурнăçěпе ěçěсем çинчен хушса каласси, сăнлавпа уйлав элеменчěсем кěртсе пулни-иртни, курни-илтни çинчен çыхăнуллă калав тăвасси. Сăнарсен пуплев рăмлăхěсене сăнасси, весен ěçěсене, кăмăл-туйăмне (пěр е темиçе калаври сăнарсене) танлаштарасси. Сăнарсем мěншěн, мěн пирки çапла тунине каласси. Хăйсем тата автор çав пулăмсемпе сăнарсене мěнле хакланине палăртасси.) Эрхип мучипе Ленька. (Вуланă текстăн тěп шухăшне харпăр хăй теплěн палăргасси, унăн пайěсем шухăш енěпе мěнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси. Сăнар ячěпе е унăн ятне, калавçăн сăпатне улăштарса каласа парасси; калава малалла тăсасси, сăнарăн малашнехи пурнăçěпе ěçěсем çинчен хушса каласси, сăнлавпа уйлав элеменчěсем кěртсе пулни-иртни, курни-илтни çинчен çыхăнуллă калавтăвасси.) Çывăх тус. (Вуланă текстăн тěп шухăшне харпăр хăй теплěн палăргасси, унăн пайěсем шухăш енěпе мěнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси. Сăнар ячěпе е унăн ятне, калавçăн сăпатне улăштарса каласа парасси; калава малалла тăсасси, сăнарăн малашнехи пурнăçěпе ěçěсем çинчен хушса каласси, сăнлавпа уйлав элеменчěсем кěртсе пулни-иртни, курни-илтни çинчен çыхăнуллă калав тăвасси. Сăнарсен пуплев рăмлăхěсене сăнасси, весен ěçěсене, кăмăл-туйăмне (пěр е темиçе калаври сăнарсене)

танлаштарасси. Сăнарсем мĕншĕн, мĕн пирки çапла тунине каласси. Хăйсем тата автор çав пулăмсемпе сăнарсене мĕнле хакланине палăртасси.)

Раздел 9. Атте-анне пурри- телей тата пуянлăх Сăпка юрри. Анне – пирĕн тĕнче. ((Вуланă чух та шухăш-туйăма интонаци мелĕсемпе (хăвăртлăх улшăнăвĕ, сасă хулăнăшĕ, тăхтавсем, шухăша палăртакан пусăм, пуплев кĕвви) тĕрĕс палăртасси.)Çăкăр. (Вуланă текстăн тĕп шухăшне харпăр хăй теплĕн палăртасси, унăн пайĕсем шухăш енĕпе мĕнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси.)Услан кайăк юмахĕ. (Вуланă текстăн тĕп шухăшне харпăр хăй теплĕн палăргасси, унăн пайĕсем шухăш енĕпе мĕнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси.)

Раздел 10. Ӳсен – тăран тĕнчинче. (4 сех)Курăк академикĕ. (Вуланă текстăн тĕп шухăшне харпăр хăй теплĕн палăргасси, унăн пайĕсем шухăш енĕпе мĕнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн плане тăвасси.) Çумăр хыççăн вăрманта. (Вуланă текстăн тĕп шухăшне харпăр хăй теплĕн палăргасси, унăн пайĕсем шухăш енĕпе мĕнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси.) Елюк сăртĕнче. (Вуланă текстăн тĕп шухăшне харпăр хăй теплĕн палăргасси, унăн пайĕсем шухăш енĕпе мĕнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси.) Çуркуннехи экскурси е пĕтĕмлетӳ урокĕ.

Раздел 11. Çуркунне çитсессĕн Çуркунне пуçланать. Çуркунне. (Вуланă текстăн тĕп шухăшне харпăр хăй теплĕн палăргасси, унăн пайĕсем шухăш енĕпе мĕнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси.) Курак. (Вуланă текстăн тĕп шухăшне харпăр хăй теплĕн палăргасси, унăн пайĕсем шухăш енĕпе мĕнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси.) Шăнкăрч килни. Çĕр ыйхăран вăранать. (Вуланă текстăн тĕп шухăшне харпăр хăй теплĕн палăргасси, унăн пайĕсем шухăш енĕпе мĕнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси.) Сенкер май. Çумăр хыççăн.(Аваллăх çинчен)

Раздел12. Чĕрчунсем-пирĕн туссем.

Вулав тĕрĕслени «Сăвăр куççулĕ». (Литература чĕлхин виçисене пăхăнса, тулли сăмахсемпе, ăнланса вуласси. Вулав хăвăртлăхĕ минутра 90 сăмахран кая мар (ăшра вуланă чухне сăмах шучĕ 110 таран ӳсмелле). Анланман сăмахсен пĕлтерĕшне пĕтĕмĕшле пуплев пĕлтерĕшĕ çине таянса чухласа илесси. Мĕнпур предложение (хутсăррисене те, хутлисене те) тĕрĕс интонаципе вуласси.) Йытăпа кушак.(Вуланă текстăн тĕп шухăшне харпăр хăй теплĕн палăргасси, унăн пайĕсем шухăш енĕпе мĕнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси.)Лашана çăлни. (Вуланă текстăн тĕп шухăшне харпăр хăй теплĕнпалăргасси, унăн пайĕсем шухăш енĕпе мĕнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн плане тăвасси.) Тăрна ташши. (Вуланă текстăн тĕп шухăшне харпăр хăй теплĕн палăргасси, унăн пайĕсем шухăш енĕпе мĕнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси.) Парпуспа Шульккă. (Вуланă текстăн тĕп шухăшне харпăр хăй теплĕн палăргасси, унăн пайĕсем шухăш енĕпе мĕнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси.) Хĕрӳ хĕвел хĕрелсе анчĕ. (Вуланă текстăн тĕп шухăшне харпăр хăй теплĕн палăргасси, унăн пайĕсем шухăш енĕпе мĕнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси.)

Раздел 13. Вăрçă кĕрленĕ чух. Амăш пилĕ. Ĕç çинче. (Вуланă текстăн тĕп шухăшне харпăр хăй теплĕн палăргасси, унăн пайĕсем шухăш енĕпе мĕнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси.) Урасăр. (Вуланă текстăн тĕп шухăшне харпăр хăй теплĕн палăргасси, унăн пайĕсем шухăш енĕпе мĕнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси.) Эпир çĕнтертĕмĕр. (Вуланă текстăн тĕп шухăшне харпăр хăй теплĕн палăргасси, унăн пайĕсем шухăш енĕпе мĕнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси.)

Раздел 14. Çу пуçланчĕ. Çу çитрĕ. (Вуланă текстăн тĕп шухăшне харпăр хăй теплĕн палăргасси, унăн пайĕсемшухăшенĕпемĕнлеçыхăнсатăнинеасăрхасси,текстăн планнетăвасси.Сăнлавлă(çут çанталăка, çынна, пӳрт-çурт таврашне сăнлани), уйлавлă элементсемпе диалог кĕртнĕ текста аса илсе каласси, тӳрĕ пуплеве тӳрĕ мар пуплевпе улăштарасси.) Çуллахи вăрманта. (Вуланă текстăн тĕп шухăшне харпăр хăй теплĕн палăргасси, унăн пайĕсем шухăш енĕпе мĕнле çыхăнса тăнине асăрхасси, текстăн планне тăвасси. Сăнлавлă (çут çанталăка, çынна, пӳрт-çурт таврашне сăнлани), уйлавлă элементсемпе диалог кĕртнĕ текста аса илсе каласси, тӳрĕ пуплеве тӳрĕ мар пуплевпе улăштарасси.) Çулла Август. (Вуланă текстăн тĕпшухăшнехарпăрхăйтеплĕнпалăргасси,унăнпайĕсемшухăшенĕпемĕнлеçыхăнсатăнинеасăрхасси, текстăн планне тăвасси.) Пĕтĕмлетӳ урокĕ.(Класс тулашĕнчи вулав урокне хатĕрленнĕ май кирлĕ кĕнекене хар- пăр хăй тĕллĕн суйласа вулама, тĕрлĕрен пулăшу кĕнекипе, хаçат-журналпа усă курма пĕлесси. Кĕнеке мĕн çинченнине унăн хуплашки, титл листи, тупмаллипе ӳкерчĕкĕсем, ум сăмахĕпе юлашкин- чен калани тăрăх ăнкарасси. Кирлĕ кĕнекен е хаçат- журналти статьян ятне, унăн авторне кăтартса тĕрĕс çырса илесси. Кăмăла каякан кĕнекене харпăр хăй тĕллĕнех библиотекăран илсе вуласси.)

Тематика планĕ

Раздел №	Программăри разделсемпе урок темисем	Сехетсен шучĕ			Электрон (цифра) ресурсĕсем
		Пурĕ	Тĕрĕслев ĕçĕсем	Практика ĕçĕсем	
1	Аван-и,шкул саккийĕ!...	1			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
2	Килсе çитрĕ тулăх кĕр	1			https://www.chuvash.org/lib/haylav/pay/873.1.html
3	Ку вăл-ман тăван çĕр-шыв	1			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
4	Пирĕн йăла-йĕрке	1			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
5	Шурă юр çусассăн..	1			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
6	Чăваш халăх сăмахлăхĕнчен	2			Электронлă вулавăш https://www.chuvash.org/lib/author/346.html
7	Кусем манăн туссем	2		1	https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
8	Ырăпа усал	1			https://www.chuvash.org/lib/haylav/pay/873.1.html
9	Атте-анне пурри-телей тата пуянлăх	1			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
10	Ӳсен-тăран тĕнчинче	1			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
11	Çуркунне çитсессĕн	1			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
12	Чĕрчунсем-пирĕн туссем	2			Электронлă вулавăш https://www.chuvash.org/lib/author/346.html
13	Вăрçă кĕрленĕ чух	1			https://proshkolu.ru/club/chavash/list/1-11112-84193
14	Çу пуçланчĕ	1	1		https://www.chuvash.org/lib/haylav/pay/873.1.html
	Пурĕ	17	1	1	

Тематика планĕ

1 класс

Урок номерĕ	Урок теми	Сехетсен шучĕ			Электрон(цифра) ресурсĕсем
		Пурĕ	Тĕрĕслев ĕçĕсем	Практика ĕçĕсем	
1.	**Шкула каяр-хавĕренме.** Эпĕ халĕ шкул ачи. Илемлĕсăмахлăх тĕнчине çитме пулăшакан предмет – литература вулавĕ.	1			
2.	Хайлав. Илемлĕ хайлав.	1			
3.	**Халăх сăмахлăхĕ.** Халăх сăмахлăхĕ (сăвви-юрри)	1			
4.	Чĕнӳ-йыхрав сăвви-юрри.	1			
5.	Шутлав сăввисем.	1			
6.	Хăвăрткаларăшсем.Тупмалли юмахсем.	1			
7.	**Юмах юпа тăрринче…** Юмахсем. «Пукане юмахĕ», «Упапа хĕр ача».	1			
8.	**Вăйă вылятпăр.** Сăвăласа çырнă хайлавсем.	1			
9.	Çыравçă хайланă юмах. В.Сутеев «Шăшипе кăранташ» юмахĕ.	1			
10.	**Теттесем.** Шӳтлĕ сăвăсем. П.Çăлкуç «Ăмсанса пăхать Кампур», М.Волков «Пăрçа хуралçисем»	1			
11.	**Ачасем çинчен.** Прозăпа çырнă хайлавсем.«Калав»ăнлав.	1			
12.	Калавра мĕн çинчен калани. Калав ячĕ. Л.Сарине «Арман авăртать»	1			
13.	**Чĕр чунсем çинчен.** Юптару. П.Çăлкуç «Хур аçи», Ю.Мишши «Лашапа кашкăр».	1			
14.	О.Печников «Усала вĕрентнĕ путек», Е.Чарушин «Томка тĕлĕкĕсем».	1			
15.	В.Сутеев «Кăмпа айĕнче».	1			
16.	**Тавралăх – асамлă тĕнче.** А.Пăртта «Çумăр ташши», А.Ыхра «Пукан», Л.Сарине «Вăрманта».	1			
17.	**Килсе çитрĕ хаваслă хĕл.** В.Эктел «Юр», П.Çăлкуç «Ытарми хĕл», Л.Смолина «Тăвайкки».	1			
18.	В.Эктел «Хĕл Мучи», П.Çăлкуç «Тăвайкки», Е.Кузнец «Çеменпе Сивĕ Мучи».	1			
19.	Л.Салампи «Юр пĕрчи», «Икĕ шартлама».	1			
20.	**Ача – пăча сăмахлăхĕ.** Кулленхи сăвă-юрă.	1			
21.	Чĕнӳ-йыхрав сăвви-юрри, хăвăрт сăмах, тупмалли юмахсем.	1			
22.	Пулмасла халап. Вĕçсĕр такмак. Шӳт.	1			
23.	Улăп халапĕсем. «Тилĕпе Качака таки».	1			

24.	**Пирĕн вăйă-кулă.** Л.Сорокина «Пукане», Ю.Силэм «Шак-шак-шак», Р.Сарпи « Ташлать Илемпи».	1			
25.	**Ачасем çинчен.** Н .Ыдарай «Чăваш ачи», Ордем Гали «Пысăк ĕç».	1			
26	В.Голявкин «Инкек», Р.Сарпи.«ÿкерчĕк».	1			
27.	А.Ыхра калавĕсем, Н.Карай «Макăрмарĕ».	1			
28.	М.Салихов «Усăллă кану», В Осеева «Ырă ĕç», Н.Рогачёв «Пулăçсем».	1			
29.	**Чĕр чунсем çинчен.** И.Яковлев «Хураçка» А.Ыхра«Шурка»,Е.Чарушин «Томка ишме вĕренни».	1			
30.	К.Чуковский «Чĕрĕп кулать», Э.Шим «Шапапа калта», «Пакшапа пăрăнтăк».	1			
31.	Ю.Петров «Путене», И.Малкай « Тăри», С.Асамат «Йăва».	1			
32.	С.Соколинский «Çумăр»,	1			
33.	П.Çăлкуç «Çумăр умĕн».	1			
	Пурĕ	**33**			

Тематика планĕ
2 класс

Урок номерĕ	Урок теми	Сехетсен шучĕ			Электрон(цифра) ресурсĕсем
		Пурĕ	Тĕрĕслев ĕçĕсем	Практика ĕçĕсем	
1	**Шкула.** А.Алка «Чи савăнăçлă кун» сăвă. Хутла вĕренме тытăнакана .И.Шухши «Чернил» хайлав.	1			
2	**Чăваш çĕршывĕ** П. Хусанкай «Савнă çĕр, Чăваш ĕршывĕ» сăвă. М. Юхма «Чăваш çĕршывĕ» хайлав	1			
3	«Ялав» хайлав. П. Хусанкай «çĕршывăмăр пуçламăшĕ» .С. Тăваньял «Тăван чĕлхене ан манăр» А. Трофимов «Асатте-асаннесен çырулăхĕ»	1			
4	**Халăх самахлăхĕ**. Тупмалли юмахсем. Пулмасла халапсем. Ача-пăча вăййисем. Кĕт-кĕтесле. Чăвашсен йăла-йĕрки. Сурхури юрри. ăварни юрри. ăварни чупни. Пуплешӳ сăввисем.	1			
5	**Керкунне**. В. Ямаш. Кĕр ирĕ. М. Трубина. Кĕр çитрĕ.	1			

6	Енĕш. Паллаймарĕç Сантăра.Н. Теветкел. Симĕс хуралçă, Г. Харлампьев. Эсир пакша курнă-и?	1			
7	С. Сарпай. Хура кĕркунне. В Аптраман. Кĕркунне. М.Илпек. Тăрнасем.	1			
8	К.Иванов. Кĕркунне; С. Аксаков Хĕл ларас умен.	1			
9	**Улăпсем.** Асамат кĕперĕ	1			
10	**Юмахсем.**«Кинемипе мăнукĕ тата чăпар чăх» юмах Качака юмахĕ	1			
11	Çăткăн упа çурисе (венгер халах юмахе).	1			
12	Н.Иванов. Шиклĕ шăши.Силпе хĕвел.	1			
13	Тетте-юмах. «Ухмах Иван» юмах.«Тетте» журналăн çĕнĕ кăларăмĕпе паллашни	1			
14	**Эпир—туслă та хаваслă ачасем** Хусанкай. Шкул ачи..Сапăрлăх çинчен.	1			
15	В.Осеева Алюшпа Кĕтерук. Корней Чуковский Лапарчак.	1			
16	Ольга Савандеева Микула пичче кучченеçе.**Вĕреннĕ темăсем тăрăх тĕрĕслев ĕçĕ**	1	1		
17	Егор Афанасьев Кенттипе Мишша.	1			
18	**Ĕç телей те савăнăç кӳрет.** И.Яковлев. Эпĕ сехет çĕмĕрни. И.Яковлев. Кулачă. А Кăлкан. Кĕтӳç.	1			
19	Н.Шухши. Куршанак çыпăçрĕ. В.Тимаков «Пыл хурчĕ», К Иванов	1			
	«Есчен Нарспи».				
20	А.Пушкин «Хĕллехи каç» сăвă, Хумма Семенĕ «Хĕллехи вăрман» сăвă	1			
21	Хел. А.Алка. Юр çунă. А.Алка. «Сĕнĕ çул» юрри	1			
22	Г. Луч «Кукăр сăмса» калав.	1			
23	Н.Сладков «Хĕл каçни» калав.	1			
24	**Тăван кил-йышра**. Давыдов-Анатри «Юратнă анне» сăвă. Данилов. Хăш вăхăтра çывăрат	1			
25	В. Сухомлинский «Ан кӳренсем, атте!»»Амаше меншен макарна?»	1			
26	**Килчĕ ырă çуркунне.** К.Малина «Тумла» сăвă.К. Иванов Суркунне çитсен. Н.Шелепи «Пăр каять» сăвă	1			
27	Н.Сладков «Упа йĕнни» юмах». А Николаев. Çурхи сасă .М.Козлов. çур çеçкисем Алексей Игнатьев «Перремеш аслати»	1			
28	**Чĕр чунсем—пирĕн туссем.** М.Пришвин «Тискер кайăксем» калав. М. Волкова «Пăши пăрушĕ» сăвă. Х.Уяр «Пурăш»	1			

29	Г. Луч «Ай, пакша». А.Хум «Кăткăсем» сăвă. Г.Луч «Чĕкеçсем мĕншĕн сивĕннĕ?» калав	1			
30	Г.Харлампьев. «Çырла пиçсен». К. Харлампьев «Юрă ăстисем» калав	1			
31	М.Пришвин «Çăмăлттай».К. Чуковский «Чăх чĕппи» калав. П.Эревет «Сар автан» сăвă	1		1	
32	**Ӳсен-тăрансен тĕнчи.** Н.Матвеев. Пĕр йăхри йывăçсем. Г.Орлов «Вăрманăн пĕрремĕш кучченеçĕ»	1			
33	М.Волкова «Хурлăхан, ан хурлан» сăвă Р.Сарпи «Кӳлĕ» сăвă Н. Сладков «Пулă тăвăнни». **Вĕреннĕ темăсем тăрăх тĕрĕслев ĕçĕ**	1	1		
34	**Çу уйăхне кĕтĕмĕр** А.Алка «Малтанхи аслати» сăвă. С.Асамат «**Ç**умăр та.шши» сăвă А.Алка «Аслатиллĕ çумăр умĕн» калав .Ç.Элкер «=уллахи ир» сăвă	1			
	Пурĕ	34	2	1	

Тематика планĕ
3 класс

Урок номерĕ	Урок теми	Сехетсен шучĕ			Электрон(цифра) ресурсĕсем
		Пурĕ	Тĕрĕслев ĕçĕсем	Практика ĕçĕсем	
1	**Ак çитрĕ сентябрь...** Г.Волков «Çамрăкла вĕренни – чул çинче»	1			
2	Хв.Уяр «Мăйăр хуппи». К.Беляяв «Чи хаклă парне»	1			
3	**Чăваш çĕр-шывĕ.** К.Ушинский «Тăван çĕр-шыв - пирĕн анне». Чăваш Республикин гимнĕ	1			
4	Хуначи Кашкар «Ылтăн çĕр»	1			
5	**Кĕркунне.** Н. Теветкел «Кĕрхи сăнсем», И.Соколов-Микитов «Кĕрхи вăрманта», М. Волкова «Кĕрхи хурăн»	1			
6	О.Туркай «Çулçă», Н.Янкас «Сивĕтет çанталăк»	1			
7	**Халăх самахлăхĕ.** Тупмалли юмахсем (туптарусем)	1			
8	Вăйă -шăпа юрри-сăвви. Вăйă юррисем.	1			
9	К.Чулкаç «Ăсансене ертсе килни»	1			
10	**Юптарусем**. Эзоп «Ула куракпа тилĕ», И.Крылов «Ула куракпа Тилĕ», Л.Толстой «Пакшапа кашкăр»	1			
11	Джоэлл Харрис «Тилĕ туспа Кролик Тус»	1			
12	**Улăп йăхĕнчен эпир, туссем...** Г.Юмарт «Улăпсем»	1			
13	«Ту çинчен аннă Улăп», Библирен «Ной карапĕ»	1			
14	**Асамçă хĕл.** В.Эктел «Хĕл пуçламăшĕ», Чăваш халăх юмахĕ «Хырпа Чăрăш тата Уртăш мĕншĕн яланах симĕс?»	1			
15	В.Харитонов «Йĕлтĕрпе», Харлампьев «Мулкач йĕрĕпе»	1			
16	Н.Силпи «Намăсланакан çĕнтеруçĕ**». Вĕреннĕ темăсем тăрăх тĕрĕслев ĕçĕ**	1	1		
17	**Юмах юпа тăрринче.** Чăваш халăх юмахĕ «Чее такасем», удмурт халăх юмахĕ «Пакшапа мăйăр»	1			
18	Пушкăрт халăх юмахĕ «Курай юмахĕ»	1			
19	**Эпир- сăпайлă ачасем.** Н Иванов «Чечек çыххи»	1			
20	Г.Волков «Пуянлăх хакне ĕçлекен çеç пĕлет»	1			
21	Л.Ковалюк «Хăравçă»	1			
22	А.Ерусланов «Хапхаçă»	1			
23	О.Уайльд «Хăйне çеç юратнă Улăп»	1			
24	**Çур хаваслăхĕ.** Л.Смолина «Çуркунне пуçланать» Н.Некрасов «Ешĕл шав»	1			

25	Уйăп Миши «Çурхи вăйă», Мĕтри Кипек «Çурхи вăрманта», А.Каттай «Çеçпĕл»	1			
26	Г.Снегирев «Малтанхи хĕвел», К.Иванов «Çуркунне çитсен», Н.Матвеев «Таврана илем кӳреççĕ»	1			
27	**Кĕрленĕ вăрçă çĕр çинче тахçан.** А. Алка «Малтанхи кун», А. Галкин «Çумăр куççулĕ», Ю. Николаева «Вăрçă çăкăрĕ»	1			
28	А. Каттай «Берлинти палăк», А. Кипеч «Çĕр улми сутма кайни»	1			
29	**Чĕр чун тĕнчи.** Н.Ишентей «Аптраман кăвакалсем», Н.Иванов «Ăсанпа Хураçка»	1			
30	Ç.Элкер çырнинчен «Кашкăрсемпе çапăçни»	1			
31	Н.Матвеев «Уртăш», Н.Матвеев «Çара çерçи»	1		1	
32	**Ытарайми, асран кайми тăван тавралăх.** И.Дубанов «Эл кулли»	1			
33	Г.Харлампьев «Кулĕ хĕрринче», «Çулçӳревçĕ вăрăсем» **Иккĕмĕш çурçулта вĕреннĕ темăсем тăрăх тĕрĕслев ĕçĕ**	1	1		
34	«Уйăп Мишши «Çуллахи каникул»	1			
	Пурĕ	34	2	1	

Тематика планĕ
4 класс

Урок номерĕ	Урок теми	Сехетсен шучĕ			Электрон(цифра) ресурсĕсем
		Пурĕ	Тĕрĕслев ĕçĕсем	Практика ĕçĕсем	
1	**Аван – и, шкул саккийĕ!..** "Сентябрь ирĕ. Павăл, Миккуль тата Петĕр. Малтанхи учителе. "	1			
2	**Килсе çитрĕ тулăх кĕр.** Кĕрхи илем. Тăрнасем. Тумне хывма ĕлкĕреймен.	1			
3	**Ку вăл – ман Тăван çĕршыв.** И.Я.Яковлев чăваш халăхне панă Халал. Эпĕ - чăваш.	1			
4	**Пирĕн йăла – йĕрке.** Йăла – йĕрке. Хĕллехи кунсенче.	1			
5	**Шурă юр çусассăн.** Пĕрремĕш юр. Кайăксем ăçта çывăраççĕ.Кăрлач.	1			
6	**Чăваш халăх сăмахлăхĕнчен.** Юмахсем. Халапсем. Ваттисен сăмахĕсем.	1			
7	Уяв юррисем. Вăйă юррисем. Витлешӳ такмакĕсем. Шӳтсем. Халăх юррисем.	1			
8	**Кусем – манăн туссем.** Çил çуна. Математика мыскари.	1			
9	Киш çинчен çӳрекен халап. Пакăлти.	1		1	
10	**Ырăпа усал.** Чĕлхесĕр Иван. Хăйма вăрри.	1			
11	**Атте – анне пурри – телей тата пуянлăх.** Сăпка юрри. Çăкăр. Услан кайăк юмахĕ.	1			
12	**Ӳсен – тăран тĕнчинче**. Курăк академикĕ. Елюк сăртĕнче.	1			
13	**Çуркунне çитсессĕн.** "Çуркунне пуçланать. Курак. Çĕр ыйхăран вăранать	1			
14	**Чĕр чунсем – пирĕн туссем.** Сăвăр куççулĕ. Парпуспа Шулькка.	1			
15	Лашана çăлни. Хĕрӳ хĕвел хĕрелсе анчĕ…	1			
16	**Вăрçă кĕрленĕ чух.** Ĕç çинче. Урасăр. Эпир çĕнтертĕмĕр.	1			
17	**Çу пуçланчĕ**. Çу çитрĕ. Çуллахи вăрманта. Çулла**. Тĕрĕслев ĕçĕ.**	1	1		
	Пурĕ	17	1		

Вĕренекенсенпĕлĕвĕсемпеаслай-хăнăхăвĕсенетĕрĕслесехакламалливиçесем.

«5»паллăçакăнпекчухнелартмалла:вĕренекенмĕнвуланинетуллин ăнлансан;

1-мĕш çур çулта тулли сăмахăн (пĕрремĕш хут тĕл пулнă сăмахсене сыпăкласа), пĕр тикĕссĕн, тивĕçлĕ интонаципе минутра 65 (ăшра 80) сăмахран кая мар вулать;

2-мĕш çур çулта тĕрĕс ăнланса, пĕр тикĕссĕн, сăмахсене вакламасăр, текст пĕлтерĕшĕпе шухăшне шута илсе тивĕçлĕ интонаципе (хăвăрт е хуллен, сасса хăпартса е хăпартмасăр, логика пусăмĕсемпе тăхтавсем туса) минутра 75 (ăшра 80) сăмахран кая мар вулать; вуланине туллин, кĕскен тата суйлавлăн каласа пама, пысăках мар текст пайĕсене харкам тĕллĕн уйăрса ят пама, ансăр план тăрăх каласа пама,ыйтусене хуравлама, шухăшне текстри тĕслĕхпе çирĕплетме, хайлавăн тĕп шухăшне ваттисен сăмахĕсемпе тата каларăшсемпе палăртма, текста асамласа каласа панă чухне сăнарлă сăмахсемпе усă курма пĕлет; автор герой çине мĕнле куçпа пăхнине, сăвă, калав, юптару, пьеса ансат уйрăмлăхĕсене чухлать; пăхмасăр каласа памалли сăвă текстне çирĕп пĕлет, ăна тĕрĕс те палăртуллă каласа парать.

«4»паллăçакăнпекчухнелартмалла:вĕренекенвуланатекстаăнланатьпулсан;

1-мĕш çур çулта текста палăртуллăн, сăмахсене вакламасăр (йывăр сăмахсене сыпăкласа), вулав тĕрĕслĕхне асăрхаса, йăнăшсене тӳрлетсе пырса, минутра 50 сăмахран кая мар вулать;

2-мĕш çур çулта вулав хăвăртлăхĕ 65 сăмахран кая мар, вулаври 1-2 йăнăш, ача ăна хăех тӳрлетет; сăвва палăртуллăн, тивĕçлĕ интонаципе пăхмасăр каласа пама пĕлет, анчах та пысăках мар йăнăшсем (пĕр сăмахах темиçе хут калани, пăтраштарни т.ыт.те) тăвать.

«3» паллă çакăн пек чухне лартмалла: вĕренекен ача текстан тĕп шухашне вĕрентӳçĕ пулăшнипе çеç ăнланать пулсан;

1-мĕш çур çулта текста тулли сăмахăн (хăш-пĕр сăмахсене вакласа), сасса улăштармасăр минутра 50 сăмахран кая мар вулать;

2-мĕш çур çулта вулав хăвăртлăхĕ 60 сăмахран кая мар, ача сăмахсене, сыпăксемпе сасăсене 4-6 çĕрте пăтраштарса, сиктерсе хăварса, вĕсене вырăнĕпе ылмаштарса, сăмахсенчи пусăмсене тĕрĕс мар туса вулать; мĕн çинчен вуланине çыхăнуллăн каласа пама пĕлмест, текст пайĕсене уйăрса ят пама вĕрентӳçĕ пулăшнипе çеç пултарать, пуплев йăнăшĕсем тăвать, вĕсене пулăшмасăр тӳрлетеймест; пăхмасăр каламалли сăвва çирĕпех пĕлмест.

«2» паллă çакăн пек чухне лартмалла: вĕренекен ача 1-мĕш çур çулта сасса улăштармасăр, сăмахсене вакласа, минутра 35 сăмахран кая мар вулать;

2-мĕш çур çулта хăш-пĕр сăмахсене çеç вакламасăр минутра 45 сăмах таран вулать; 6 йăнăшран ытларах тăвать; мĕн вуланине пăтраштарса, çыхăнусăр каласа парать, вĕрентекен ыйтăвĕсемпе те текстăн пайĕсене уйăрма пĕлмест; сăввăн пысăк пайне пăхмасăр каласа пама пултараймасть.